

RÅD & ANVISNINGAR TREÅRSTEST FÖR PONNYER 2017

Treårstestetets syfte är att ge om hästens anlag och förmåga, d.v.s. fungera som en varudeklaration. 3-årstestet för ponnyer följer till stora delar den som ligger till grund för ridhästar. Resultat från 3-årstestet blir ett värdefullt instrument vid uppläggnings av ponnyns fortsatta träning, oberoende av poäng och lämplighet för olika discipliner. Resultaten ger dessutom underlag för kommande avkommebedömning av hingstar och ston.

Vid själva bedömningen ges utmärkta tillfällen till rådgivning om den individuella ponnyns fortsatta utbildning.

Det ligger förstås nära till hands att jämföra de olika deltagande ponnyerna med varandra som vid en tävling, men i första hand skall denna riksomfattande 3-årstest uppfattas som ett unikt tillfälle till en låg kostnad få en så objektiv bild som möjligt av den egna ponnyns förtjänster, brister och utvecklingsmöjligheter.

De riksomfattande register- och stambokförande föreningarna som är medlemmar i SPAF har beslutat att organisera dessa bedömningar för ponnyer som är registrerade i särskild stambok inom dessa föreningar i syfte att förbättra respektive ras. De register- och stambokförande föreningarna har uppdragit till SPAF och dess Ungponnygrupp att arrangera och samordna dessa bedömningar.

Allmänna bedömningsregler och anvisningar

Bedömningen är öppen och avelsvärderingsgrundande för 3-åriga ponnyer med raskod tillhörande SPAF, dvs registrerade i svensk rasförening vid anmälan med någon av raskoderna 30 (gotlandsruss), 33 (connemara), 34 & 39 (new forest), 35 (welsh pony, sekt B), 36 (welsh mountain, sekt A), 37 (welsh cob, sekt D), 38 (shetlandponny), 40 (dartmoor), 41 (exmoor), 42 (welsh pony av cobtyp, sekt C), 43 & 93 (svensk ridponny), 85 (anglo welsh), 87 (welsh partbred) max mankhöjd 148 cm. Ponnyer med mankhöjd över 148 cm och raskod enligt ovan skall beredas plats. Welsh Cob (raskod 37) med mankhöjd över 148 cm äger rätt att tävla om finalplats men då i en egen klass. Resultatet är avelsvärderingsgrundande. Särskilda regler gäller för vilka som är berättigade till final.

Ombedömning av häst

Ombedömning av häst under samma år kan ej ske. Då häst bedömts vid mer än en bedömning under samma år, utan att tidigare bedömningsresultat överklagats och överklagan bifallits av respektive avelsorganisations besvärnämnd, gäller endast den första bedömningen som officiell.

Utrustning

Vid exteriörbedömning och löshoppning visas ponnyn vid hand. Vid samtliga moment, under förberedelser och vid ur- och pålastning, skall ponnyn vara betslad med tränss utan hjälptyglar. Visaren samt dennes medhjälpare skall vid alla moment bära godkänd hjälm. Se vidare ytterligare bestämmelser under respektive moment.

Hingst **skall** visas av person som är 16 eller äldre.

Ordningsföljd

Ponnyn bedöms och betygsätts vid 2 stationer enligt följande:

Station 1. Id-kontroll och mätning (för ponny utan mätintyg) Ponnyer med mätintyg får EJ mätas. För att id-kontrollen ska kunna utföras måste hästpass i original medtagas till ID-kontrollen.

- Station 2.**
- a Lösgalopp
  - b Löshoppning
  - c Exteriör och gångarter (visning skritt och trav vid hand)

Domarnämnden består vid exteriörbedömningen av en av SH godkänd ponnydomare och vid hopp bedömningen av en godkänd domare med en eller två aspiranter.

ID-kontroll

Hästpass i original skall uppvisas. Ponny som ej har med pass får inte starta, eftersom det då inte går att säkerställa hästens identitet.

Chipmärkning skall avläsas och jämföras med nr i passet. Om chip saknas skall detta noteras av ID-kontrollanten i protokollet. Är signalementet överensstämmande med passet deltar hästen inom tävlan, dock erhålles ej officiella resultat eller utmärkelser förrän det inkommit korrekt chipavläsningsrapport till arrangör.

Signalementsbeskrivningen i passet skall jämföras med hästen. Finns chip, men det är skrivfel eller ritfel i passet ska detta noteras. Hästen deltar inom tävlan.

Om chip inte går att avläsa och det finns skrivfel, ritfel eller tveksamheter angående identiteten får hästen **inte** starta.

Anvisningar för exteriör och gångartsbedömningen

Förberedelser

Ponnyn ställs upp med "längsta linjen" mot domare, dvs. närmaste framhov något framför den andra och närmaste bakhov något bakom den andra Ponnyn skall visas i skritt och trav för hand. Drivning får ske med lätta rösthjälper och lätt spödrivning. Innan vändning sker avsaktning till skritt. Vändning görs åt höger.

Träna galopp i frihet så ponnyn vet vad som förväntas av den, tänk på att träna den i båda varven. Ta gärna hjälp av kunniga personer. Tänk på att ponnyn bedöms så som den visas.

Rörelser i frihet i båda varven, företrädesvis galopp skall ske i ridhus på bana med mått på ca 20 x 40 meter.

Utförande

Ägaren/visaren och dennes medhjälpare skall i princip sköta den fria galoppen av sin häst efter anvisningar från domaren.

Utrustning

Ponnyn ska vara tränasad. Lindor, damasker o dyl. får inte användas. Senskydd och damasker (ej viktdamasker) får bäras vid lösgaloppen. Bakbensskydd får ej bäras!

Bedömning

Exteriör/gångartsbedömning sker enligt domarens anvisningar, dvs. på samma sätt som vid utställningar och premieringar samt med galopp i frihet. Domarna betygsätter med 10-gradig skala enligt följande:

1. Typ.
2. Huvud, hals och bål.
3. Extremiteter och rörelsernas korrekthet.
4. Rörelsemekanik i skritt.
5. Rörelsemekanik i trav.
6. Rörelsemekanik i galopp (bedöms endast i frihet)

Anvisningar för löshoppning

För att ponnyerna ska ha en ärlig chans är det viktigt att de har fått träna löshoppning under något så när likartade förhållanden. De flesta ponnyer tycker det är lustfyllt att hoppa och det gäller att vid träning bibehålla lustmomentet samtidigt som koncentrationen och taxeringen tränas så att "skenfärder" undviks.

Utförande

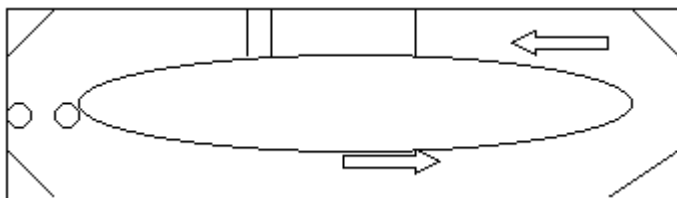
Uppvisningen får genomföras med ca tre personer, en att vid hand föra ponnyerna innan de släpps och piskförare som vid behov kan understödja ponnyerna med drivning fram till hindren. Om uppvisaren vill så kan hinderpersonalen hjälpa till med ponnyernas drivning. Tänk på att det är lättare att få fram det bästa ur ponnyerna om de känner de personer som "hjälp" dem över hindren. Domaren leder provet men det är viktigt att uppvisare och medhjälpare fångar upp ponnyerna mellan sprången så de inte vänder och går tillbaka mot hinder.

Då ponnyerna kommer in i ridhuset leds de för hand längs den mot hindren motstående långsidan och ponnyerna släpps sedan lös och får "hoppa fram" två gånger innan hjälphindrets bommar läggs upp och oxerna höjs. Anpassning av avstånd mellan hjälphinder och oxer sker i eventuella fall mellan några av de första sprången på oxerna.

Löshoppningen sker i ridhus över oxer med hjälphinder. Hindren ska vara av god standard, dvs likvärdiga med tävlingshinder. I ridhus där speciell löshoppningsring saknas byggs en sluten ring av plastband. OBS att vanligt rep ej får förekomma utan banden skall vara av material typ avspärrningsband. Svängarna får ej göras tvära eller smala utan hörnen skärs av genom att sätta avspärrningsband på väggen. Häckar och lådor får inte förekomma. För D-ponny är höjden på hinder 80-100 cm och maxlängd 90 cm. Måtten är sedan 10 cm mindre för varje respektive mindre kategori av ponny. Ytterligare höjning (max 10cm) får ske i samråd med visare om domaren anser sig behöva det för en säker bedömning av ponnyer med hög kapacitet. Speciell hänsyn till hinderhöjderna skall tas för de minsta ponnyerna.

Löshoppning sker med hjälphinder. Detta ska bestå av en bom ca 60 cm från marken (för D-ponny) med en markbom framför hindret. Hjälphindret placeras på lämpligt avstånd från oxerna. För ponny är ungefärligt avstånd: A-ponny 5,10 m, B-ponny 5,70 m, C-ponny 6,30 m och D-ponny 6,70 m. Avståndet kan varieras uppåt och nedåt med 25 cm. Tänk på att alltid justera avståndet med hänsyn till vilken ponny som ska bedömas. Hindret skall vara en oxer utan fyllnad och med den bakre bommen ca 10 cm högre än den översta främre. Avsprängsbommen skall finnas 2-3 dm framför hindret.

Banskiss för löshoppning

Hästen bedöms så som den visas.

Utrustning

Ponnyerna skall vid löshoppning vara försedda med trän. Tyglar skall vara borttagna. Senskydd och damasker får bäras, dock får inte viktdamasker förekomma. Medhjälpare och visare skall bära godkänd hjälm. Bakbensskydd får ej bäras!

Resultatberäkning

De olika resultaten räknas ut enligt följande:

Hopptalangbetyg:

Typ + HHB + Extr + Galopp+ LHT + LHA = max 60 poäng

Utmärkelse Hopptalang: lägst 47 poäng totalt, ingen delpoäng under 7 (av de i slutpoängen ingående betygen), lägst 8 i båda hoppbetygen.

Gångartstalångbetyg:

Typ + HHB + Extr + Skritt + Trav + Galopp = max 60 poäng.

Utmärkelse Gångartstalång: lägst 47 poäng totalt, ingen delpoäng under 7 (av de i slutpoängen ingående betygen), lägst 8 i två av gångartsbetygen.

Finalisterna

De ponnyer (dvs. max 148 cm) som erhållit hopptalangutmärkelse eller gångartstalångutmärkelse får delta vid riksfinalen för 3-åringar. Welsh Cob (raskod 37) med mankhöjd över 148 cm får delta i riksfinal men då i en egen klass och måste ha erhållit utmärkelse. Endast svenskfödda ponnyer får starta i riksfinal. UELN nummer som börjar på 752 gäller alla raser förutom exmoor (UELN 826).

- Grundstambokförd med någon av raskoderna 30, 33-43, 85, 87 och 93 (se ovan) efter licensierad och enl. rasvisa krav avelsgodkänd hingst.

Övriga regler

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer.

Vad som sägs nedan gäller domare, domaraspirant.

Domare får inte döma på bedömningsplats där häst deltar som

- domaren under närmast föregående tre månaderna regelbundet instruerat eller ridit. Som regelbundet räknas en till flera gånger per vecka.
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder de senaste 5 åren.
- Domare eller nära anhörig får ej delta (rida eller visa häst) i aktuell bedömning.

Katalog skall upprättas och utskickas till samtliga domare i god tid så att dessa har möjlighet att undvika att jävsituationer uppkommer.

Protest

Protest avfattas skriftligen och skall åtföljas av 100 kronor vilka av organisationen återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande. Protesten mot domarutslag vad gäller värdesättningen av uppvisningen kan aldrig upptas till prövning. Som domare räknas i detta sammanhang även veterinär.

Rätt att avge protest tillkommer hästägare, deltagande ryttare eller målsman för minderårig ryttare.

Protest ställs till överdomaren/bedömningsledaren och lämnas till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser.

- beträffande ponnys behörighet att starta senast före bedömningens början.
- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande resultat senast 1 timma efter bedömningens slut. Har omständigheter vid eller efter bedömningen omöjliggjort protests avgivande inom ovan angiven tid må den inställas till SPAF senast fem dagar efter bedömningen.

Utslag fälls så snart kan ske av överdomaren efter verkställd utredning på platsen. Utslag delges den klagande skriftligt. Skriftligt besvär över överdomarens/bedömningsledarens utslag må inlämnas till SPAF senast en vecka efter bedömningen. Utslaget som vid behov föregås av ytterligare utredning delges den klagande skriftligt.

Övrigt ang. regler, doping, mm

I alla övriga frågor gäller Svenska Ridsportförbundets reglemente och av SPAF utfärdade bestämmelser i tillämpliga delar.

Information

<http://spaf.info/> under Ungponny

SPAF 2017-02-08